

JELENTÉS ÉS DOKUMENTÁCIÓ

„KAZINCBARCIKA, BERENTE, BORSODCHEM ZTR. IV. TELEP IPARI PARK”

ELŐZETES RÉGÉSZETI DOKUMENTÁCIÓ

során végzett

Adatgyűjtés és Helyszíni szemle

szakmai eredményeiről

Készítette a

2017

JELENTÉS

„KAZINCBARCIKA, BERENTE, BORSODCHEM ZTR. IV. TELEP IPARI PARK”

(PROJEKTKÓD: 401183)

ELŐZETES RÉGÉSZETI DOKUMENTÁCIÓ

készítése során végzett

***Adattári, szakirodalmi, térképészeti adatgyűjtés
és terepbejárás***

szakmai eredményeiről

2017

SZÖVEGES ISMERTETÉS

401183_ERD_2017_Jelentes_SZI.doc

Az ERD elkészítése során végzett adatgyűjtés és terepbejárás eredményeinek rövid szöveges ismertetése:

A **BorsodChem Zrt.** (továbbiakban Megrendelő) által tervezett **Kazincbarcika, Berente, BorsodChem Zrt. IV. telep ipari park** beruházás a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 7. § 20. pontja alapján nagyberuházásnak minősül, ezért a Kötv. 23/C. § (1) bekezdése alapján előzetes régészeti dokumentációt (továbbiakban: ERD) kell készíteni. Mivel a területen jelenleg az alább részletezett okok miatt további régészeti kutatásokat nem lehet végezni, ezért egy Egyszerűsített Régészeti Dokumentáció kerül elkészítésre.

A vizsgálandó terület a beruházási területtől minden irányban mért 200 méter széles puffer zóna volt.

Az adatgyűjtés keretében térképre vittük a közhiteles adatbázisból ismert lelőhelyeket. A területileg illetékes Herman Ottó Múzeumot kértük fel az adatgyűjtés kiegészítésére, illetve az attól eltérő adat alapján annak módosítására. A Múzeum nyilatkozata alapján a közhiteles adatbázisban szereplő adatokat módosítani nem kellett.

Az adatgyűjtés során a jelenlegi fejlesztési területen, illetve annak puffer zónájában ismert, nyilvántartott régészeti lelőhelyet nem lehetett azonosítani.

A tervezett beruházás területének terepbejárására / helyszíni szemlájére 2017. november 21-én került sor, amelyet a Budavári Kft. végzett el Lukács József régész (Budavári Kft.) vezetésével, Horváth Péter (BorsodChem Zrt.) részvételével.

A szemle során egy Garmin GPSMAP 64 típusú GPS-t használtunk.

A szemle hivatalos célja az előzetes régészeti dokumentáció elkészítéséhez, illetve a további régészeti, örökségvédelmi hatáscsökkentő javaslatok megfelelő kidolgozásához szükséges tevékenységek meghatározása.

A szemlét a Megrendelő kezdeményezte, a fejlesztési terület bejárását a Megrendelő képviselőjével végeztük el. A terület jelenleg Megrendelői engedéllyel szabadon bejárható. Amennyiben megtörténik a terület lekerítése, onnantól a gyár jelenlegi területére érvényes belépési és munkabiztonsági szabályok lépnek itt is érvénybe. (Külön felszerelés és oktatás.) Ezért régészeti, örökségvédelmi kutatást gyakorlatban csak addig az időpontig lehet végezni a

területen. A szemle során a fejlesztési zónán belül olyan területeke igyekeztünk lehatárolni, amelyeken legalább próbakutatás lehet végezni.

A IV. telep ipari park területe 63,1417 ha nagyságú, amely nagy része korábbi – jellemzően a '90-es években leállt – üzemegységek telephelyeit foglalja magába. Jelenleg bontási és rehabilitációs munkák vannak tervbe a területen. A IV. telep ipari parkon belül kb. 15 ha terület van kijelölve, a 2024-ig tartó fejlesztési ütemben távlati beépítésre. Jelen bejárás a teljes ipari park mellett ezen területekre fókuszált.

- 1.) A szemlét a területtől délre eső, az Ipari út legdélebbi végénél található volt Logisztikai bázisnál kezdtük, amelynek épületei részben bontásra kerülnek. Az épületek előtt és mögött lebetonozott placcok vannak. A Logisztikai bázis felé tartott egy korábbi iparvágány, melyet szinte teljes terjedelmében a korábbiakban felszámoltak, vagy elloptak. A vágányzatot a tervek szerint helyreállítják.
- 2.) Az Ipari út északnak tartva, a Hőerőmű után keletnek eltörik a vasúttól. Ez a háromszög alakú terület az ipartelep déli vége. Ezen a területek a korábbiakban szénosztályozás folyt, amelynek nyomai mindmáig láthatóak. A területen keresztül haladó sín párok körül méteres szintemelkedés van, amely a területen letaposott szénportól van. Ráadásul a területen szétszórva kutak, közművekre utaló műtárgyak találhatóak. A Megrendelő sem rendelkezik olyan dokumentációval, amely a közművek helyeit mutatná. Eredeti térszín a telekrész nyugati szélén található, amely kb. 1,5 m-rel mélyebben van, mint a jelenlegi. Itt az őshonos növényzet, vastag törzsű facsoportok akadályozták a kutatást.
- 3.) A következő fejlesztési terület a Szénosztályozó épülete és udvara, amelyet lebetonoztak. A tervek szerint ez az épület kerül elbontásra elsőnek, illetve ide épülnek fel az első üzemegységek is. Régészeti kutatást jelenleg itt folytatni nem lehet.
- 4.) A Szénosztályozótól északra, az Ipari úttól nyugatra a korábbi Nehézbeton üzem volt telephelye található. Itt egy folyamatban lévő bontási munkával találkoztunk. Az – egyébként lebetonozott – udvari részen 3-5 m magasságban állt az ide deponált föld és törmelék. Az épületek között bontási hulladék található. Régészeti kutatást folytatni itt jelenleg nem lehet.
- 5.) A Nehézbeton üzem területén keresztülhaladva az üzemek nyugati, a 26. sz. főút keleti oldalán található iparvágányokhoz mentünk ki. A Megrendelő adatszolgáltatása alapján kb. 60 sín pár volt itt, amelyek közül jó néhányat már rehabilitáltak. A többségét azonban

benőtte a növényzet, vagy eltűnt. Egy kisebb szabad sáv a sínek és a 26. sz. főút között, illetve egy nagyobb az ipari telep északnyugati részén a sínek között található. Ezekre a részekre szintén szénpor és egyéb anyagok kerültek deponálásra. Itt is jellemző az ismeretlen közműaknak megléte. Régészeti kutatásra jelenleg alkalmatlan. Ugyanakkor ezeken a részeken csak a sínek rehabilitációja várható jelenleg.

- 6.) A sínek mentén északnak haladva elértük a jelenlegi Borsod Zöldért telephelyét, amely még beleesik a fejlesztési területbe. Helyileg az Ipari út nyugati és a Nehézbeton üzem északi oldalán található. A telep területe beépített, betonozott udvarral. A telephelytől északra található egy füves rész. Erről kiderült, hogy építés-, és más egyéb sittel feltöltött terület. Régészeti kutatást itt sem lehet végezni.
- 7.) Az Ipari úton északnak haladva elértük a Szennyvíztisztító telep bekötő útját. A telepet az út felé, azaz nyugati irányban bővítik. Ez a terület jelenleg erősen közművesített, így kutatni itt sem áll módunkban.

Összegzés:

A bejárás alapján nem találtunk olyan területet, ahol biztonsággal régészeti kutatást lehet végezni. Javasoljuk a bontási munkálatok alap-kitermelési fázisánál, az esetleges talajcserénél folyamatos régészeti megfigyelést végezni.

A IV. telep ipari park területe majdnem sík, ezt mutatja a '80-as évekből származó katonai térkép is. Valószínűsíthető ugyanakkor, hogy a terület nagy része feltöltést kapott az ipari üzemek, az általunk használt térképek készítését megelőző, kialakítása során. Magasabb természetes térszínt a jelenlegi fejlesztési területtől északra láttunk. (Mivel gyeppel fedte, így nem lehetett kutatni.) Ismert régészeti lelőhelyek is ebben az irányban találhatóak.

Nyíregyháza, 2017. december 29.

Lukács József

régész

BUDAVÁRI INGATLANFEJLESZTŐ ÉS ÜZEMELTETŐ
NONPROFIT KFT.
RÉGÉSZETI SZOLGÁLTATÁSI FŐOSZTÁLY

770000

771000

772000

324000

324000

323000

323000

322000

322000

321000

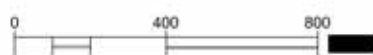
321000

770000

771000

772000

HELYSZÍNRAJZ

A beruházás területe

Nyilvántartott régészeti lelőhely

BUDAVÁRI	Budavári Ingatlanfejlesztő és Üzemeltető Nonprofit Kft.		
A feladat végrehajtója:	Budavári Kft.		
Lépték:	M = 1:20 000	401183 Kazinczbarcika, Berente, BorsodChem Zrt. IV. telep ipari park	
Térkép alapú szám:	98-331, 98-333		
Vetítés rendszer:	Egységes Országos Vetület		
Magassági elgázolás:	Barátság alagsor		
Geodetika és térképészeti:	Budavári Kft.	Beruházó:	BorsodChem Zrt.
		Bérgépi leírás dátuma:	2017. november
		Előzetes:	HR01